

שבעת ימים פרק ראשון יומא

עין משפט
נר מצוה

ו.

א מני פ"א מהלכות
עבודת יוה"כ הלכה ג:
א ב מני פ"ג מהלכות
משכב ומושב ב' ח [פ"ה
מה' שגגות ה'ו]:
ג רב אלפס שבעות פ"ב
דף רנ"ז:

תום ישינים (המשך)

כבז [שם פסוק מן ולבני
אהרן מעשה כמות ועשית
להם אצנטו ורקס און מבי
שם, ולכן לא היה מכלאם.
אבל למאן דלמור שהאצנטו
שון הם, מימא מנא ליה.
מ"ד]. מביירו אמה פירש.
פ"י הריב"ן בשם רבינו
שלמה מבינו למה פירש,
לכן ביטול אחר תמיך של
ציון העצבים ושמת מטמו
ועיבוד שעה אחת קודם
ויחם בלשכה, דהא [הכ"ן]
מני אהרן לן במתה ליה
שעה אחת שהיה המשכן
מפורק כמו שפירש, וכן
משמע בירושלמי [פ"א
ה"א]. דקאמר דלעצמיהו
דבן במתה ודרי' ומוק, דלי
מדרבי יוחנן הוה אמינא
שיכול ללאת שעה אחת
ולשמה ציון, אבל בקיטורם
פירש מבינו למה פירש,
שהרי ע"כ לשכת פרהדרין
לא היתה קדושה שאין
ישיבה בעורה אלא למלכי
צית דוד וכו' שפירש, וקשה
דהא קיי"ל בפסחים פרק
אלו דברים [א, ח] ובמסכת
[ב, ג] שבבעל קרי שמתלה
חוק לשתי ממתה, אלא
מפרש רבינו הוון מבינו
למה פירש [הכ"ן] פירשו
למקום שבעת קרי מותר
ליכנס, ואע"ג דבמילואים
מביד ויורקא, מ' [הן הפתח
אהל מועד משבו, ומדקאמר
משבו ע"כ מתה ליה
היה וכו' פירש משמו,
וי"ל דשאי אהרן שהיה
נריך לקבל האהל דמיס כל
שבעת ימי המילואים, ואע"ג
דבמתני' מני מן [הכ"ן] יד,
[א] שהיה עובד כל שבעת
הימים, מי"מ און זה כי
אם מדרבנן, וכו' ומאי
קאמר מבינו למה פירש,
והלא יש לו להיות מדיר
במתה ליה כמו אהרן ובניו
שזיו יושבין ממך פתח
אהל מועד אי דא דמינא
בביתא דמלאת המשכן
כל שבעת ימי המילואים
היה משה מעמיד המשכן
ומפרקו היו פירשוהו היה
מפרקו ומעמידו מיד, אבל
אם פירש מעמידו עבר
ומפרקו בצקר ויומם ולינה
דכתיב בקרא לא דוקא
מתנה ליה אלא מקום מתנה
ליה, ואם כן ה"ג היו יושבין
להפרשן במתנה ישראל
כמו שבטלה קדושת המשכן
כשהיה מפורק כלאמרין
במתה [כא, ג] הוגללו
הפסוקים היו ציט ומצריעים
נכנסים שם, ופירוש ראשון
נכון, אב"ב בחד אחר
בורד ליה, לרבותא נקטיה,
דלפלו בחד אחר מודו ליה,
דהא אף אי לא הו מודו
ליה הו מצי למינקט ממא
על שלו או על שלה אומים,
אי מני חיישין ללפק נדה,
א"ב ב"ג א"א

אמר לך אבנטו של בהן גדול לא זהו אצנטו וכו'. כלומר לעולם קרא לזוואה דווקא צבת אחת ובעשייה דפלגניהו ללמדנו בא שאין האצנטו שוין שנאמר במעשה האצנטו של בהן גדול (שמות לט) ואת האצנטו שש משור תכלת וארגמן למדנו שהוא של כלאים דשש כיתנא ותכלת עמרמ ואצנטו הנניס לא פירש הכתוב ממנה היו ואשמועינן הכא דאצנטו של בהן גדול לא זהו אצנטו של בהן הדיוט שזה של כלאים וזה של צוץ: וזה אצנטו. כלומר שניהם של כלאים: וצבת אחת מי משכחה לה. שיהא משה לצדו חוגר חמשה בני אדם כאחת: לא לריבא דאקדים. לא צבת אחת ממש קאמר אלא זה אחר זה אבל כקדר אחד היו ולא הפסיק בגד אחר צנתיים הלביש לאהרן כל בגדיו ולא חגר אותו אצנטו ואח"כ הלביש את בניו מכנסים כמותם ומלפנת ואח"כ נטל את האצנטו וחגר את אהרן ואח"כ בניו. ולמאן דלמור אהרן ואח"כ בניו ככתבו האמור בעשייה ויתן עליו את הכתונת ויחגור אותו באצנטו וילבש אותו את המעיל ואח"כ ויקרב (א) את בני אהרן וילבישם כמותם ויחגור אותם באצנטו ודבני הכל לאהרן תחילה קודם שהתחיל לבניו: אי לר' יוחנן כדאיס ליה. דיליף ממלואים אי לרשב"ל כדאיס ליה דיליף מסיני: מבינו למה פירש. מאשמו למה פירש תבא אשמו עמו שם שהרי על כרחך פרהדרין לא היתה קדושה ע"ש שאין ישיבה בעורה כ"ש שכיבה וקשאו לן דניה ללא קדישא כקדושת עורה מ"מ כהר הבית היתה דלמרי' צפרק פרת חטאת (צמחם דף קטו): דכל הר הבית מחנה ליה הוה ובעל קרי אינו רשאי ליכנס במחנה ליה דלמור בפסחים פרק אלו דברים (דף סו): זב וכל זב לרבות בעל קרי אלא יש לפרש מציתו למה פירש הוה לן למימר שפירשוהו למחילה אחת בזה הבית דלמרי' פרק כ"ד ולין (שם דף פו). דמחילות לא נתקדשו: ספסא

מבייתו למה פירש. פי' רש"י תבא אשמו עמו שם שהרי על כרחך לשכת פרהדרין לא היתה קדושה ע"ש שאין ישיבה בעורה כ"ש שכיבה וקשאו לן דניה ללא קדישא כקדושת עורה מ"מ כהר הבית היתה דלמרי' צפרק פרת חטאת (צמחם דף קטו): דכל הר הבית מחנה ליה הוה ובעל קרי אינו רשאי ליכנס במחנה ליה דלמור בפסחים פרק אלו דברים (דף סו): זב וכל זב לרבות בעל קרי אלא יש לפרש מציתו למה פירש הוה לן למימר שפירשוהו למחילה אחת בזה הבית דלמרי' פרק כ"ד ולין (שם דף פו). דמחילות לא נתקדשו: ספסא

טוומאתן בהדיא כתיב בהו טוומאת שבעה כתיב ביה אלא

אמר לך ההוא אבנטו של בהן גדול לא זהו אבנטו של בהן הדיוט ולמאן דאמר אהרן ואח"כ בניו והכתיב והגרת אותם אבנט (ב) אמר לך ההוא קמ"ל אבנטו של בהן גדול זהו אבנטו של בהן הדיוט ויחגור אותו (ג) אבנט ויחגור אותם למה לי שמע מינה אהרן ואח"כ בניו ובבת אחת מי משכחת לה לא צריכא דאקדים: מפרישין בהן גדול וכו': למה מפרישין למה מפרישין כדקאמר' אי לר' יוחנן כדאיס ליה אי לריש לקיש כדאיס ליה הכי קאמר מביתו למה פירש תניא ר' יהודה בן בתירה אומר שמא תמצא אשתו ספק נדה ויבא עליה א' אמו ברשיעי עסקין אלא שמא יבא על אשתו ותמצא ספק נדה אמרוהו רבנן קמיה דרב הסדא כמאן כרבי עקיבא דאמר (ד) נדה מטמאה את בועלה דאי רבנן הא אמרי יאין נדה מטמאה את בועלה אמר להו רב הסדא אפילו תימרו רבנן ע"כ לא פליגי רבנן עליה דר"ע אלא באחר אחר אבל בחד אחר מודו ליה אמר ר' זירא שמע מינה בועל נדה אינו כנדה וטובל ביום דאי אמרת בועל נדה כנדה אימת טביל בליליא למחר היכי עביד עבודה והא בעי הערב השמש אלא לאו שמע מינה בועל נדה אינו כנדה רב שימי מנהרדעא אמר אפי' תימא בועל נדה כנדה דמפרשין ליה שעה אחת סמוך לשקיעת החמה מיתבי כ"ל טבילתן בלילה נדה אין בועל נדה לא נדה וכל דאתי מרבייאי מיתבי בעל קרי כמגע שרץ בועל נדה כטמא מת מאי לאו לטבילה לא לטוומאתן האי טוומאת שבעה כתיב ביה והאי

טוומאתן בהדיא כתיב בהו טוומאת שבעה כתיב ביה אלא

טוומאתן בהדיא כתיב בהו טוומאת שבעה כתיב ביה אלא

מענת לעת כשם שגזרו שטמאה טהרות מענת לעת למפרע. ופולגמייהו במסכת נדה צפרק כל היד (דף טז). והכי תנן דרך גנות ישראל משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה נמצא על שלו טומאין שניהן כל שבעה דולאי היה דם שבעת ביאה שאין דרך האיש ללאת ממנו דם נמצא על שלה אותיות והוא לשון מיד בלשון יוני שקנחה צפרישת יליאת השמש מיד טומאים ודאי נמצא (ו) לאחר זמן כלומר שהחזיקה צדיקה טומאים מספק ואיזהו אחר זמן כדי שתרד מן המטה ותידי את פניה של מטה ואח"כ מטמאה מענת לעת ואינה מטמאה את בועלה והכי פירשה ואם יותר מכאן שהתה לצדוק ואח"כ צדקה ומלאתה הרי היא כשאר נשים לטמא למפרע טהרות של מענת לעת ואינה מטמאה את בועלה שלא גזרו טומאת מענת לעת לענין טומאת בועלה ר"ע אומר אף מטמאה בועלה: אלא באחר אחר. ששהתה יותר מאחר זמן שהזמן אותיות ואחר זמן לאחר אותיות בתוך כדי שתרד ותידי כדקתני אחר זמן והתם קתני טומאים מספק ולא פליגי עם ר"ע ובאחר אחר זמן פליגי כדקתני ואח"כ מטמאה את בועלה א' מענת לעת אבל צדד אחר בתוך אחר זמן דהיינו בתוך כדי שתרד מודו: ש"מ. מדקתני מפרשין שבעת ימים ואוקימנא טעמא משום חשש טומאת נדה: בועל נדה אינו כנדה. שאסורה לטבול בשביעי עד הלילה אלא טובל בשביעי ציוס הלכן לא צעיי פרישה אלא שבעת ימים ואם זא על ספק נדה אלא שזעיי ציוס וכו' שהוה שביעי ציוס ומעריב שמשו ונכנס במקדש ביה"כ: דאי ס"ד בועל נדה כנדה אימת טבל זה אם זא על נדה ציוס פורתא לא חשיב ליה וטביל אור של ערב יוה"כ ועביד למחר של ערב יוה"כ הרעב שמשו: כל חייבי טבילות שבעת דמיליף במסכת מגילה (דף כ). מוחטאו ציוס השביעי ורחץ צמים וגו' (במדבר יט): נדה ויולדת טבילתן בלילה. נדה דכתיב (ויקרא טו) שבעת ימים תהא צנדתה כל שבעה ויולדת כימי נדת דוומתה טטמא (שם יג): בעל קרי כמגע שרץ. לטבול ציוס טומאתו כדאמרין צפרק אלו דברים צפסחים (דף סו): ובעל נדה כטמא מת לטבול ציוס שביעי אלמא טובל ציוס: לא לטוומאתן. בעל קרי כמגע שרץ. צפסחים פרק אלו דברים לטוומאה בועל נדה טוומאת שבעה ואז הטוומאה כטמא מת: האי טוומאת שבעה כתיב ביה והאי

טוומאתן בהדיא כתיב בהו טוומאת שבעה כתיב ביה אלא

טוומאתן בהדיא כתיב בהו טוומאת שבעה כתיב ביה אלא

מכלאים גם אצנטו לא היה מכלאים. ומאן דאיס ליה שהיה גם של כהן הדיוט מכלאים כויד דמסתמא כל האצנטו שוין הן. ורבינו הוון בשם ר' מנחם שהיה אומר דמג"ש דקרא נפקא לן, דבעשייה כתיב [שם] ואת האצנטו שש משור ותכלת וארגמן מעשה רקס, ובלואה כתיב [שם כח, טז] ושלת הכמות שש ועשית מנזפת שש ואצנטו מעשה רקס, וליף רקס רקס מג"ש דעשייה דמייירי ככלאים. וזה הפסוק כבוד אצל בגדי כהונה דכהן גדול, א"כ של כהן גדול הוא. ובזוואה

אמר לך ההוא אבנטו של בהן גדול לא זהו אצנטו וכו'. כלומר לעולם קרא לזוואה דווקא צבת אחת ובעשייה דפלגניהו ללמדנו בא שאין האצנטו שוין שנאמר במעשה האצנטו של בהן גדול (שמות לט) ואת האצנטו שש משור תכלת וארגמן למדנו שהוא של כלאים דשש כיתנא ותכלת עמרמ ואצנטו הנניס לא פירש הכתוב ממנה היו ואשמועינן הכא דאצנטו של בהן גדול לא זהו אצנטו של בהן הדיוט שזה של כלאים וזה של צוץ: וזה אצנטו. כלומר שניהם של כלאים: וצבת אחת מי משכחה לה. שיהא משה לצדו חוגר חמשה בני אדם כאחת: לא לריבא דאקדים. לא צבת אחת ממש קאמר אלא זה אחר זה אבל כקדר אחד היו ולא הפסיק בגד אחר צנתיים הלביש לאהרן כל בגדיו ולא חגר אותו אצנטו ואח"כ הלביש את בניו מכנסים כמותם ומלפנת ואח"כ נטל את האצנטו וחגר את אהרן ואח"כ בניו. ולמאן דלמור אהרן ואח"כ בניו ככתבו האמור בעשייה ויתן עליו את הכתונת ויחגור אותו באצנטו וילבש אותו את המעיל ואח"כ ויקרב (א) את בני אהרן וילבישם כמותם ויחגור אותם באצנטו ודבני הכל לאהרן תחילה קודם שהתחיל לבניו: אי לר' יוחנן כדאיס ליה. דיליף ממלואים אי לרשב"ל כדאיס ליה דיליף מסיני: מבינו למה פירש. מאשמו למה פירש תבא אשמו עמו שם שהרי על כרחך פרהדרין לא היתה קדושה שאין ישיבה בעורה אלא למלכי צית דוד וכו' שפירש, וקשה דהא קיי"ל בפסחים פרק אלו דברים [א, ח] ובמסכת [ב, ג] שבבעל קרי שמתלה חוק לשתי ממתה, אלא מפרש רבינו הוון מבינו למה פירש [הכ"ן] פירשו למקום שבעת קרי מותר ליכנס, ואע"ג דבמילואים מביד ויורקא, מ' [הן הפתח אהל מועד משבו, ומדקאמר משבו ע"כ מתה ליה היה וכו' פירש משמו, וי"ל דשאי אהרן שהיה נריך לקבל האהל דמיס כל שבעת ימי המילואים, ואע"ג דבמתני' מני מן [הכ"ן] יד, [א] שהיה עובד כל שבעת הימים, מי"מ און זה כי אם מדרבנן, וכו' ומאי קאמר מבינו למה פירש, והלא יש לו להיות מדיר במתה ליה כמו אהרן ובניו שזיו יושבין ממך פתח אהל מועד אי דא דמינא בביתא דמלאת המשכן כל שבעת ימי המילואים היה משה מעמיד המשכן ומפרקו היו פירשוהו היה מעמידו מיד, אבל אם פירש מעמידו עבר ומפרקו בצקר ויומם ולינה דכתיב בקרא לא דוקא מתנה ליה אלא מקום מתנה ליה, ואם כן ה"ג היו יושבין להפרשן במתנה ישראל כמו שבטלה קדושת המשכן כשהיה מפורק כלאמרין במתה [כא, ג] הוגללו הפסוקים היו ציט ומצריעים נכנסים שם, ופירוש ראשון נכון, אב"ב בחד אחר בורד ליה, לרבותא נקטיה, דלפלו בחד אחר מודו ליה, דהא אף אי לא הו מודו ליה הו מצי למינקט ממא על שלו או על שלה אומים, אי מני חיישין ללפק נדה, א"ב ב"ג א"א

טוומאתן בהדיא כתיב בהו טוומאת שבעה כתיב ביה אלא

טוומאתן בהדיא כתיב בהו טוומאת שבעה כתיב ביה אלא

מכלאים גם אצנטו לא היה מכלאים. ומאן דאיס ליה שהיה גם של כהן הדיוט מכלאים כויד דמסתמא כל האצנטו שוין הן. ורבינו הוון בשם ר' מנחם שהיה אומר דמג"ש דקרא נפקא לן, דבעשייה כתיב [שם] ואת האצנטו שש משור ותכלת וארגמן מעשה רקס, ובלואה כתיב [שם כח, טז] ושלת הכמות שש ועשית מנזפת שש ואצנטו מעשה רקס, וליף רקס רקס מג"ש דעשייה דמייירי ככלאים. וזה הפסוק כבוד אצל בגדי כהונה דכהן גדול, א"כ של כהן גדול הוא. ובזוואה

(א) [לקמן י"ב. סט. מלין קלה. ממד כו: ע"ש]. (ב) [לעיל ג: מוספת' ריב"א]. (ג) [במות' לג: כמות' קה. קידושין לג. גיטין לז: ד] (ד) [ע' מוס' נדה טו. סד"ה אמר רב כו]. (ה) [נדה דר]. (ו) [לקמן פס. ע"ש פסחים ז: שבת קכ"א]. (ז) [פסחים סו: [זבים פ"ה מ"א]. (ח) [ז"ל ומוס']. (ט) [ז"ל ואצנטו].

הגהות הב"ח
(א) גמ' אצנטו אהרן ובניו אמר ק"י: (ב) שם ויחגור אותו באבנט כ"ל: (ג) רש"י ד"ה לא צריכא וכו'. ויקרב משה את בני אהרן וכו' אותם אבנט כ"ל: (ד) שם ד"ה כמאן כו' והאי נמצא על שלה לאחר זמן לוי' שהחזיקה בדיקתה וכו' ומצאת דם הרי:

גליון הש"ס
תום ישיבה בעורה. עיין לקמן דף ח ע"ב פ"ה ד"ה דאי:

הגהות מהר"ב רנשבורה
[א] ב"ש ד"ה אלא צדקה אחר וכו' ואח"כ מטמאה את בועלה. ר"ב ר"ב משום מנגע ובלואה כתיב דף ט"ו ע"ב:

מוסף רש"י
אצנטו של כהן גדול. של כל ימות השנה היה של כלאים דכתיב (שמות לט) ואת האצנטו שש משור ותכלת, לא זהו אצנטו של כהן הדיוט. שההדיוט של כהן [לקמן ד"ב]. און אצנטו של כהן גדול ציוס הכפורים שהוא של כהן, לא זהו אצנטו של כהן הדיוט, דשל הדיוט כל השנה של כלאים [לקמן סט. וחו"ק קכח]. והו אצנטו חו"ק הדיוט. כל ימות השנה ואלו הדיוט. כל ימות השנה ואלו כלאים בצנדי כהן הדיוט (שם וסו).

תום ישינים
[אבנטו ש"ב ב"ג א"א ב'ו אבנטו ב'ו. אצנטו של כהן גדול דשאר ימות השנה קאי דהו מכלאים. וזו גרסין זהו אצנטו, קאי אלאצנטו דיוה"כ. וז"ל מה ראיתו לתקן אצנטו כ"ג משל הדיוט. ואומר רבינו הוון דמנו שמינו אפרו ומילי שהו מכלאים, מנכרל יט לט לומר כנון כן אצנטו דכלאים, דכתב כהן [שמות לט]. כען שש משור תכלת וארגמן. מדע שהרי בצנדי לכן שלו דיוה"כ שהיו של כהן גס האצנטו היה כן, וא"כ הדיוט שלל היו בצנדי מכלאים גם אצנטו לא היה מכלאים. ומאן דאיס ליה שהיה גם של כהן הדיוט מכלאים כויד דמסתמא כל האצנטו שוין הן. ורבינו הוון בשם ר' מנחם שהיה אומר דמג"ש דקרא נפקא לן, דבעשייה כתיב [שם] ואת האצנטו שש משור ותכלת וארגמן מעשה רקס, ובלואה כתיב [שם כח, טז] ושלת הכמות שש ועשית מנזפת שש ואצנטו מעשה רקס, וליף רקס רקס מג"ש דעשייה דמייירי ככלאים. וזה הפסוק כבוד אצל בגדי כהונה דכהן גדול, א"כ של כהן גדול הוא. ובזוואה